

МЕЛІТОПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОГДАНА ХМЕЛЬНИЦЬКОГО

ФІЛОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА УКРАЇНСЬКОЇ І ЗАРУБІЖНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Назва освітнього компонента: Основний / вибірковий:	«Історія світової літератури» основний
Ступінь освіти: Освітня програма:	Бакалавр Філологія. Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська
Рік / семестр / курс:	2024–2025 / VII семестр / IV курс
Викладач:	Акулова Надія Юріївна
Профайл викладача:	https://filolog.mdpu.org.ua/?page_id=15743
Контактний телефон:	(097) 5206 225
E-mail:	nadezhda_akulova@mdpu.org.ua
Сторінка ОК на платформі ЦОДТ МДПУ імені Богдана Хмельницького:	Буде додано в рік вивчення
Консультації:	Очні консультації: щоп'ятниці з 12 ⁴⁵ до 14 ⁰⁰ Онлайн-консультації: платформа ЦОДТ МДПУ імені Богдана Хмельницького

1. АНОТАЦІЯ

Освітній компонент «Історія світової літератури» викладається здобувачам вищої освіти філологічного факультету на четвертому році навчання. Він формує системне уявлення про світовий літературний процес від античності до наших днів. Предметом освітнього компонента є загальні закономірності розвитку національних літератур, основні літературні явища в їх органічному історичному зв'язку та у зв'язку зі світоглядним життям епох, що становлять обов'язковий мінімум знань про принципи структурної організації художнього тексту й закони історичної еволюції літератури як виду мистецтва.

2. МЕТА Й ЗАВДАННЯ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Мета – формування уявлення про естетичну основу, ідейно-тематичний зміст і поетику національних літератур Європи та США від античності до наших днів, про умови їх становлення та розвитку, взаємозв'язки та впливи.

Основними завданнями освітнього компонента є вивчення провідних етапів світового літературного процесу в історико-культурному контексті; з'ясування художньої своєрідності найважливіших пам'яток національних літератур Європи та США; створення необхідного культурного базису для засвоєння освітніх компонентів вузькоспеціальної спрямованості.

3. ПЕРЕЛІК КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ, ЯКІ НАБУВАЮТЬСЯ ПІД ЧАС ОПАНУВАННЯ ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ

Інтегральна компетентність

ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі філології (лінгвістики, літературознавства, фольклористики, перекладу) в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає застосування теорій та методів філологічної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності

ЗК 5. Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 6. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 12. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності

ФК 1. Усвідомлення структури філологічної науки та її теоретичних основ.

ФК 5. Здатність використовувати в професійній діяльності системні знання про основні періоди розвитку літератури, що вивчається, від давнини до XXI століття, еволюцію напрямів, жанрів і стилів, чільних

представників та художні явища, а також знання про тенденції розвитку світового літературного процесу та української літератури.

ФК 10. Здатність здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний аналіз текстів різних стилів і жанрів.

4. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

ПРН 2. Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати.

ПРН 8. Знати й розуміти систему мови, загальні властивості літератури як мистецтва слова, історію мов і літератур, що вивчаються, і вміти застосовувати ці знання у професійній діяльності.

ПРН 13. Аналізувати й інтерпретувати твори зарубіжної художньої літератури й усної народної творчості, визначати їхню специфіку й місце в літературному процесі.

ПРН 15. Здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний аналіз текстів різних стилів і жанрів.

5. ОБСЯГ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Вид заняття	Лекції	Семінари	Самостійна робота
Кількість годин	16	28	46

6. ПОЛІТИКА

Обов'язкове відвідування аудиторних занять; попередня підготовка до лекційних та семінарських занять згідно з рекомендаціями викладача; активна участь в обговоренні питань; якісне та своєчасне виконання завдань, засвоєння тем для самостійного опрацювання; участь у всіх видах контролю – поточному, проміжному та підсумковому. Обов'язкове дотримання [Кодексу академічної доброчесності, прийнятого в МДПУ імені Богдана Хмельницького](#), а також чинного [Положення про академічну доброчесність](#). Здобувачі освіти повинні самостійно виконувати навчальні завдання та завдання поточного й періодичного контролю, регулярно опрацьовувати теми, винесені на самостійне опрацювання, посилаючись на джерела інформації у разі запозичень ідей, тверджень, відомостей; дотримуватись норм законодавства про авторське право.

Навчальні, довідкові та наукові джерела, що мають обмежений доступ, надаються викладачем винятково з освітньою метою. Здобувачі вищої освіти не мають права тиражувати їх або передавати третім особам. Окрім рекомендованих викладачем заохочується використання інших джерел за вибором здобувачів.

7. СТРУКТУРА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Кількість годин	Тема	Форма діяльності, кількість годин	Література	Завдання	Вага оцінки	Термін виконання
БЛОК 1. ЛІТЕРАТУРА РАННІХ ЕПОХ						
10	Тема 1. Антична цивілізація та її література	Оглядова лекція-бесіда (2 год.) <i>Семінарське заняття</i> (4 год.) Самостійна робота (4 год.)	Література: 4-5 URL: 4; 5 Інші джерела за вибором здобувача	Підготувати інтелект-карту за темою лекції	5	Згідно з розкладом
10	Тема 2. Література Середніх віків	Оглядова лекція-брифінг (2 год.) <i>Семінарське заняття</i> (4 год.) Самостійна робота (4 год.)	Література: 1; 4-6; 10; 11 URL: 4; 5 Інші джерела за вибором здобувача	Підготувати медіапроект (умовна веб-сторінка) за темою лекції	5	Згідно з розкладом

10	Тема 3. Література доби Відродження	<p>Оглядова лекція з попередньо запланованими помилками (2 год.)</p> <p><i>Семінарське заняття</i> (4 год.)</p> <p>Самостійна робота (4 год.)</p>	<p>Література: 1; 4-6; 10; 11</p> <p>URL: 3-5</p> <p>Інші джерела за вибором здобувача</p>	Підготувати тезово-цитатний конспект за темою лекції	5	Згідно з розкладом
8	Тема 4. Література доби Бароко	<p><i>Семінарське заняття</i> (2 год.)</p> <p>Самостійна робота (6 год.)</p>	<p>Література: 1; 4-6; 10; 11</p> <p>URL: 3-5</p> <p>Інші джерела за вибором здобувача</p>	Створити інфографіку за змістом теми	5	Згідно з розкладом
8	Тема 5. Естетика і поетика літератури класицизму	<p>Оглядова лекція-роздум + <u>контрольний захід</u> (2 год.)</p> <p>Самостійна робота (6 год.)</p>	<p>Література: 1; 4-6; 10; 11</p> <p>URL: 3-5</p> <p>Інші джерела за вибором здобувача</p>	Підготуватися до складання діаграми Ісікави за темою лекції	5/ <u>30</u>	Згідно з розкладом

БЛОК 2. ЛІТЕРАТУРА НОВОГО ТА НОВІТНЬОГО ЧАСУ

4	Тема 6. Література доби Просвітництва	Самостійна робота (4 год.)	Література: 1; 4-6; 9; 11; 17 URL: 3-5 Інші джерела за вибором здобувача	Створити умовний допис у соцмережі від імені письменника доби Просвітництва	–	До початку другого періодичного контролю
10	Тема 7. Література XIX століття	Оглядова лекція-анкета (2 год.) <i>Семінарське заняття</i> (4 год.) Самостійна робота (4 год.)	Література: 1; 5-6; 9; 11 URL: 2-5 Інші джерела за вибором здобувача	Підготувати анкету-опитувальник з 10–15 питань за темою лекції	5	Згідно з розкладом
10	Тема 8. Література в культурній ситуації <i>fin de siècle</i>	Оглядова лекція з елементами інтерактивності (2 год.) <i>Семінарське заняття</i> (2 год.) Самостійна	Література: 1; 2; 6-7; 9; 11; 15 URL: 3; 4 Інші джерела за вибором	Підготувати проект соціальної реклами (відеоролик або серію плакатів) за темою лекції	5	Згідно з розкладом

		робота (6 год.)	здобувача			
10	Тема 9. Модернізм у літературі	Оглядова лекція-візуалізація (2 год.) <i>Семінарське заняття</i> (4 год.) Самостійна робота (4 год.)	Література: 1; 2; 6; 11; 15 URL: 3-5 Інші джерела за вибором здобувача	Створити інтермедіальний колаж за темою лекції	5	Згідно з розкладом
10	Тема 10. Літературний постмодерн	Оглядова лекція з елементами брейнстормінгу + <u>контрольний захід</u> (2 год.) <i>Семінарське заняття</i> (4 год.) Самостійна робота (4 год.)	Література: 1-3; 6; 11 URL: 1; 3; 5 Інші джерела за вибором здобувача	Підготуватися до дискусії за темою лекції	5/ <u>30</u>	Згідно з розкладом

8. МЕТОДИ ТА ФОРМИ КОНТРОЛЮ

Усний та письмовий, електронне тестування за допомогою карток-plickers та освітньої платформи Moodle, застосування QR-кодів, фронтальне та індивідуальне опитування, бесіда, перевірка письмових завдань та медіапроектів, проведення поточного контролю, контролю виконання завдань самостійної роботи, періодичного контролю (перша та друга контрольні точки), оцінювання підсумкового (семестрового) контролю. Семестровий контроль передбачено у формі іспиту. Засоби діагностики – стандартизовані тести. Перелік тем, які будуть включені для оцінювання результатів навчання на певному етапі проведення контролю, відповідає блокам програми освітнього компонента.

Критерії оцінювання відповідно до видів контролю

Загальна система оцінювання освітнього компонента	<p>Освітній компонент вивчається протягом одного семестру. Заплановано два періодичні контролю. Результати кожного з них є сумою поточного контролю та періодичної контрольної роботи. Максимальна кількість балів за один періодичний контроль становить 50 балів.</p> <p>Максимальна кількість балів за поточний контроль (усі види діяльності на практичних (семінарських) заняттях оцінюються на «5», «4», «3», «2», які заносяться в академічний журнал) становить 40% від максимальної кількості балів за періодичний контроль, тобто 20 балів. Вони обчислюються як середньозважений показник за діяльність здобувача вищої освіти на практичних (семінарських) заняттях.</p> <p>60% від максимальної кількості балів за періодичний контроль, тобто 30 балів, здобувач вищої освіти має змогу отримати за періодичну контрольну роботу. Самостійно підготовлені теми або розв'язані окремі пізнавальні завдання, що винесені для самостійного опрацювання здобувачами вищої освіти, оцінюються як частина періодичної контрольної роботи.</p> <p>Здобувач вищої освіти має право на підвищення результату тільки одного періодичного контролю протягом двох тижнів після його складання у випадку отримання незадовільної оцінки. Вивчення освітнього компонента завершується іспитом, який проводиться у формі електронного тестування (100 тестових завдань) за допомогою ресурсів Центру освітніх дистанційних технологій МДПУ імені Богдана Хмельницького.</p> <p>Загальний рейтинг освітнього компонента складається з суми балів, отриманих на екзамені та за поточний і періодичний контроль, і ділиться навпіл.</p> <p>Максимальна кількість балів, яку може набрати здобувач вищої освіти протягом семестру, – 100.</p>
Практичні (семінарські) заняття	<p>5 балів: здобувач вищої освіти дав вичерпну відповідь на поставлене питання і виявив глибоке знання теоретичних основ літературного процесу, спроможність мислити нестандартно, давати оригінальне тлумачення проблем, здатність до всебічного аналізу літературних явищ у їх цілісності й специфічності, художньо-рецептивні та художньо-інтерпретаційні здібності; обізнаний з основними положеннями, теоретичними поняттями літературознавчої науки, вільно оперує її термінологією.</p> <p>4 бали: здобувач вищої освіти правильно і майже в достатньому обсязі дав відповідь на поставлене питання, що підтверджує його глибокі знання з курсу, розуміння основних положень, теоретичних понять, термінів літературознавчої науки.</p> <p>3 бали: здобувач вищої освіти допустив суттєві помилки у викладі матеріалу, порушив логіку відповіді, відтворив матеріал на елементарному рівні, подаючи окремі факти без їх подальшого аналізу.</p> <p>2 бали: здобувач вищої освіти не орієнтується в матеріалі за темою заняття.</p>

**Умови
допуску до
підсумкового
контролю**

Здобувач вищої освіти зобов'язаний відпрацювати пропущені практичні (семінарські) заняття, а також періодичні контрольні роботи. Невиконання навчального плану є підставою для недопущення здобувача до підсумкового контролю.

Здобувач, який навчається стабільно на «відмінні» оцінки і саме такі оцінки отримував за періодичні контролю, накопичує впродовж засвоєння освітнього компонента 90 і більше балів, має право не складати іспит.

9. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

ОСНОВНА ЛІТЕРАТУРА

1. Блум Г. Західний канон. Книги на тлі епох : пер. з англ. / за заг. ред. Р. Семківа. Київ : Факт, 2007. 720 с.
2. Історія зарубіжної літератури ХХ ст. : навчальний посібник / за ред. В. І. Кузьменка. 2-ге вид., стереотип. Київ : ВЦ «Академія», 2012. 432 с.
3. Нестлеєв М. Лабіринти американського постмодернізму. Київ : Темпора, 2019. 328 с.
4. Шалагінов Б. Зарубіжна література: від античності до початку ХІХ сторіччя : історико-естетичний нарис. 3-тє вид., випр. Київ : Видавничий дім «Києво-Могилянська академія», 2013. 368 с.
5. Masy John. The Story of the World's Literature. London : Forgotten Books, 2018. 642 p.

ДОПОМІЖНА ЛІТЕРАТУРА

6. Англomовні письменники / пер. з нім. Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2010. 464 с.
7. Біла А. Символізм. Київ : Темпора, 2010. 272 с.
8. Денисова Т. Історія американської літератури ХХ століття. Київ : Видавничий дім «Києво-Могилянська академія», 2012. 487 с.
9. Єрмоленко В. Далекі близькі. Есеї з філософії та літератури. Львів : ВСЛ, 2017. 300 с.
10. Мегела І.П. Література європейського Середньовіччя : навчальний посібник. Київ : ВД Дмитра Бураго, 2016. 416 с.

11. Німецькомовні письменники / пер. з нім. Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2008. 352 с.
12. Damrosch David. Scriptworlds: Writing Systems and the Formation of World Literature // Modern Language Quarterly 2007. Vol. 68. 2. Pp. 195–219.
13. Damrosch David. World Literature, National Contexts // Modern Philology. 2003. Vol. 100. No. 4. Pp. 512–531.
14. David Jérôme. The Four Genealogies of “World Literature” // Approaches to World Literature / ed. by Joachim Küpper. Berlin : Akademie Verlag, 2013. Pp. 13–26.
15. Modernism: A Guide to European Literature 1890–1930 / ed. by Malkolm Bradbury and James McFarlane. London : Penguin, 1991. 688 p.
16. Sonali Ganguly. An Overview of the World Literature: Theories and Models // Contemporary Literary Review India. 2018. Vol. 5. No 3. Pp. 78–103.
17. The Routledge Companion to World Literature / ed. by Theo D'haen, David Damrosch, Djelal Kadir. London and New York : Routledge, 2012. 515 p.

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ В ІНТЕРНЕТІ

1. Український книжковий веб-портал про сучасну українську та зарубіжну літературу // ЛітАкцент. URL: <http://litakcent.com/>.
2. 19th Century World Literature // COM Librrary. URL: <https://libguides.com.edu/c.php?g=649627&p=4555433>.
3. A guide to research resources for English, American, and Anglophone world literature // English Literatures. URL: <https://guides.library.georgetown.edu/english/eighteenth>.
4. Corpus of Electronic Texts. URL: <https://celt.ucc.ie//publishd.html>.
5. Literatures of the World // Encyclopedia Britannica. URL: <https://www.britannica.com/browse/Literatures-of-the-World>.